

Wawel w XVI wieku – XVI wiek na Wawelu

Zamek królewski na Wawelu planuje organizację interdyscyplinarnej konferencji naukowej pt. *Wawel w XVI wieku – XVI wiek na Wawelu*. Konferencja, odbywająca się w dniach 23-25 listopada 2023, będzie drugą – po zeszłorocznych obradach poświęconych XVIII stuleciu na Wawelu – z cyklu *Wawelskie sympozja*. Nieprzypadkowo konferencja odbędzie się w trakcie rozpoczynającej się 14 września wystawy „Obraz złotego wieku”, zarysowującej panoramę kultury okresu panowania ostatnich Jagiellonów – celem obrad jest ukazanie szeroko rozumianych historycznych, artystycznych oraz kulturowych zjawisk związanych z XVI-wieczną rezydencją królewską i obiektami powiązаныmi z dworem królewskim oraz katedrą. Osobną kwestią są zagadnienia związane z zabytkami pochodzącymi z XVI stulecia w zbiorach Zamku Królewskiego na Wawelu oraz ich konserwacją.

Renesansowa przebudowa zamku na Wawelu, zainicjowana przez króla Aleksandra Jagiellończyka i kontynuowana przez jego następców, zdefiniowała nie tylko wygląd rezydencji królewskiej, ale również spowodowała przełom w rozwoju architektury na terenie Królestwa Polskiego. Znaczącą rolę w tworzeniu krakowskiego środowiska artystycznego odegrali artyści pracujący nie tylko przy budowie, ale i dekorowaniu królewskiego pałacu, m. in. Dionizy Stuba czy Hans Dürer, których częściowo zachowane dzieła wciąż możemy podziwiać zwiedzając królewską rezydencję. Dzieła te, oraz wiele innych – wykonanych z różnorodnych materiałów, z użyciem wielu technik (malarstwo tablicowe i na płótnie, miniatury książkowe, rzeźby w drewnie i kamieniu, hafciarstwo, tkactwo), w tym również korzystających z nowego medium jakim był druk – służyły zobrazowaniu zainteresowań elit i społeczeństwa epoki późnojagiellońskiej, jak i propagowaniu nowych idei, tworzących kanon wyobrażeń epizodów z dziejów Polski i Litwy. Rozwój druku umożliwiał coraz szybsze rozprzestrzenianie się nowych myśli, jednocześnie stanowiąc medium, poprzez które możliwe było poznanie coraz bardziej rozszerzającego się świata (odkrycia nowych ziem i podróże do mało znanych regionów), dzięki powstającym wydawnictwom kartograficznym, atlasom i rozprawom o charakterze historyczno-artystycznym, które stanowiły część prywatnych kolekcji rodziny królewskiej lub członków dworu.

Mamy nadzieję, że organizowana przez nas konferencja stanie się forum wymiany myśli historyków, historyków sztuki, archeologów, muzykologów, literaturoznawców i kulturoznawców, którzy będą w stanie przybliżyć zainteresowanym znane i mniej znane aspekty krakowskiego Złotego Wieku. Wszystkich zainteresowanych udziałem prosimy o nadesłanie zgłoszeń do sekretarza Komitetu Organizacyjnego wraz z krótkim konspektem wystąpienia (maks. 1800 znaków) **do dnia 19 czerwca 2023**. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru referatów. Wszystkim uczestnikom konferencji zostaną zapewnione noclegi i wyżywienie.

Aby ułatwić podjęcie decyzji potencjalnym Autorom i zachęcić ich do przesyłania zgłoszeń, poniżej prezentujemy listę zagadnień, wokół których – naszym zdaniem – powinny grupować się wystąpienia konferencyjne:

- Zabudowa wzgórza w XVI wieku
- Budowa i nowe wyposażenie pałacu królewskiego
- Reprezentacja w sztuce i kreowanie wizerunku panującej dynastii, możnowładców, świętych, etc.
- Uroczystości dworskie, działania planowane i realizowane przez władców, powiązania z innymi rodami panującymi w Europie
- Ikonografia XVI-wiecznego Wawelu
- Katedra i jej otoczenie – przebudowy, nowy wystrój i wyposażenie, budynki związane z katedrą
- Kult świętych w katedrze krakowskiej (m.in. śś. Stanisława, Wacława), kaznodziejstwo w katedrze
- Działania biskupów krakowskich na Wawelu w XVI wieku

- Uroczystości kościelne i państwowe oraz ich oprawa artystyczna (koronacje, pogrzeby, ingresy biskupie, rocznice, introdukcje relikwii itp.)
- Liturgia i muzyka w katedrze krakowskiej w XVI wieku
- Kapituła katedralna w XVI wieku i jej działalność – rezydencje miejskie, kolegia katedralne, kurie kanoniczne
- Krajobraz religijny państwa polsko-litewskiego i wpływ reformacji na dwór królewski
- Działalność instytucji mających siedzibę na Wawelu (sąd starościński, archiwum koronne oraz skarbiec koronny, seminarium zamkowe, szkoła katedralna, kancelaria królewska)
- XVI-wieczne dzieła w zbiorach Zamku Królewskiego na Wawelu i kwestie konserwatorskie z nimi związane
- Autorzy Złotego Wieku o kulturze i sztuce na Wawelu
- XVI wiek na Wawelu w literaturze naukowej i popularnej, spojrzenie na renesansowy Wawel oczami współczesnych

Organizator: Zamek Królewski na Wawelu

Sekretarze Komitetu Organizacyjnego:

Lidia Brzyska lbrzyska@wawelzamek.pl i Natalia Koziara-Ochędusko nkoziara@wawelzamek.pl